

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี
โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1*

THE EVALUATION OF EXCELLENCE MUSICAL
WATPRAMAHATHART SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL OFFICE SERVICE AREA 1

อดิศร นุสือแก้ว*, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, ธนเทพ นำพรวัฒนากุล
Adisorn Nuseekaew*, Nilrat Nawakitpaitoon, Thanathep Numpornwatthanakul
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand
*Corresponding author E-mail: 6355701045@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นวิจัยเชิงประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครู จำนวน 12 คน และนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น 117 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบบประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า:

โดยรวมค่าเฉลี่ยผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ ดังนี้

* Received February 16, 2024; Revised January 14, 2025; Accepted February 5, 2025

1. ด้านบริบท (Context) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดโครงการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมตามตัวชี้วัดของโครงการพัฒนาศักยภาพผู้มีความเป็นเลิศด้านดนตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4. ด้านผลผลิต (Product) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ: ประเมินโครงการ, พัฒนาศักยภาพ, ดนตรี

Abstract

This independent study was evaluative research. It aimed to evaluate the context, input factors, process, and output of the "Potential Development for Musical Excellence" project at Wat Wat Phra Mahathat School under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Office Service Area 1. The research applied the CIPP Model assessment format. The sample group comprised five educational institution administrators, 12 teachers, and 100 students in Grade 5 in the second semester of the academic year 2022, totaling 117 people, selected by the stratified random sampling method. The tool used in the evaluation was an opinion questionnaire with a five-point Likert scale opinion questionnaire. Data was analyzed using averages, standard deviation, and content analysis.

The research results found that:

Overall, the average results of the project evaluation on Potential Development for Musical Excellence at Wat Phra Mahathat School were high. When considering each aspect, the context aspect had the highest average, followed by the output, input factor, and process. The details were as follows:

1. Context: The overall average was at the highest level. When considering each item, the project's objectives consistent with the needs of teachers, learners, and parents had the highest average.

2. Input: The overall average was at a high level. When considering each item, the adequacy of materials and equipment used in organizing the project had the highest average

3. Process: The overall average level was at a high level. When considering each item, having comprehensive activities organized under the indicators of the project on Potential Development for Musical Excellence had the highest average.

4. Product: The overall average level was high. When considering each item, students understood and expressed their music creatively.

Keywords: Project evaluation, Potential development, Music

บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายด้าน อาทิเช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการที่คนต่าง ๆ ทำให้แนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ ในอดีตไม่อาจนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลที่เป็นเชิงบวกให้กับสังคมในยุคปัจจุบันอีกต่อไปได้เช่นเดิม ปัจจุบันการเรียนรู้จะมุ่งเน้น ที่การสร้างองค์ความรู้ เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง และจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำ การปฏิบัติ ตามสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดทักษะ ซึ่งทักษะทางดนตรี เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ โดยเฉพาะในด้านการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรี มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถเกิดความรู้และทักษะในการปฏิบัติที่ครอบคลุม ทั้งด้านทฤษฎีดนตรี ด้านทักษะการปฏิบัติดนตรี และเจตคติเชิงบวกทางดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะติดตัวที่จะสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จินดามัตร์ มีอาษา, 2560)

การเรียนรู้วิชาดนตรี จัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม สนุกหรือมีความสุข มีความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิต มนุษย์ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็น พื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ สาระการเรียนรู้ศิลปะแบ่งออกเป็น 3 สาระ คือ ดนตรีทัศนศิลป์ และนาฏศิลป์ โดยในส่วนของสาระดนตรีแบ่งออกเป็น 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ศ 2.1: เข้าใจ และแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ศ 2.2: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ในด้านการวัดผล

และประเมินผลทักษะทางดนตรีควรมีการวัดผลจากทักษะที่เกิดขึ้นจริงเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดได้มากกว่าการประเมินจากความรู้ความจำ โดยสิ่งนี้มีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการปฏิบัติในสถานการณ์จริง ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนที่ได้แสดงออกจากการใช้ทักษะการคิดที่ซับซ้อน การบูรณาการทักษะทางดนตรีและความรู้เข้าด้วยกัน (นิอร เตรีตตันชัย, 2562) หากแต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีจะมุ่งพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระดนตรีเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติทางดนตรี อีกทั้งครูยังขาดเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย กิจกรรมไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดทักษะดนตรี (มนัสพงษ์ ภูบาลชื่น, 2557)

โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เปิดสอนนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองดีของสังคม ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการพัฒนาทักษะความสามารถของนักเรียนในทุกด้าน ซึ่งจากการสำรวจความต้องการของนักเรียนของโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในปีการศึกษา 2564-2565 ที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีความต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอน ให้มีเนื้อหาสาระของวิชาดนตรีมีรายละเอียดเพียงพอและสามารถเข้าใจง่ายด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้วิชาดนตรีมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจากง่ายไปหายากด้านสภาพแวดล้อมสื่อและอุปกรณ์ต้องการให้ห้องดนตรีมีแสงสว่างเพียงพอด้านการวัดและประเมินผลต้องการให้มีการสอบโดยใช้ข้อสอบที่เหมาะสมกับระดับชั้นนักเรียนที่มีอายุและระดับชั้นแตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ตลอดจนในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนรายวิชาดนตรีของโรงเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยเฉพาะเนื้อหาเรื่องการปฏิบัติทักษะดนตรี การระบุงระดับเสียง รูปแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลการร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และยังพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น ขาดความสนใจ จดจ่อในเนื้อหาที่เรียน ในช่วงโมฆะระหว่างการเรียนรายวิชาดนตรี (โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ, 2565) ผู้วิจัยในฐานะครูดนตรี มีความตระหนักที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ขึ้น พร้อมทั้งร่วมกันวางแผนกำหนดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะทางด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ให้แก่นักเรียน

ที่สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจทักษะดนตรีจากประสาทสัมผัสทางกาย การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องเป็นลำดับ ส่งผลต่อพัฒนาการทางดนตรีที่ดีของผู้เรียน หากแต่จากการศึกษารายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ที่ผ่านมา พบว่า มีข้อมูลข้อสรุปต่าง ๆ ไม่เพียงพอที่บอกได้อย่างครบถ้วนว่าโครงการนี้ มีความเหมาะสมในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด บทพร่องอย่างไร จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนดนตรีและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการดังกล่าว จึงได้ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบประเมินโครงการแบบ CIPP ตามแนวคิดของ Stufflebeam (Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J., 2007) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ โดยจะมุ่งปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการโครงการให้มีคุณภาพมีมาตรฐานสูงขึ้น เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยมุ่งหวังพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังต่อไป และสามารถนำสารสนเทศจากการประเมินไปปรับใช้ในการ ดำเนินงานโครงการนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมของการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อประเมินกระบวนการของการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
4. เพื่อประเมินผลผลิตของการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 คน และนักเรียนโรงเรียนวัดพระมหาธาตุระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 345 คน ปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ครูระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 คน และนักเรียนโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น 117 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีเลือกแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sample)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินโครงการศึกษากายภาพสู่ความเป็นเลิศ ด้านดนตรีโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) โดยแบบสอบถาม มีข้อคำถามทั้งหมด 60 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ฉบับ ดังนี้ คือ

ฉบับที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบริบทของโครงการ ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีปัจจัยนำเข้าของโครงการ ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกระบวนการของโครงการ 10 ข้อ คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 1 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลผลิตของโครงการ ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร ที่มีต่อการประเมินโครงการพัฒนากายภาพสู่ความเป็นเลิศ ด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นกับเกณฑ์การประเมิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินการประเมินโครงการพัฒนากายภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า โดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านบริบท (Context) ประสบผล ความสำเร็จสูงสุด มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) รองลงมา ด้านผลผลิต (Product) มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีระดับ การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) และด้านกระบวนการ (Process) มีระดับการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) ตามลำดับ ดังนี้

ด้านบริบท (Context) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.82$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ วิธีดำเนินการเป็นระบบขั้นตอน สามารถปฏิบัติได้ตามกำหนดเวลา ($\bar{X}=4.76$) อยู่ในระดับมากที่สุด และเป้าหมายและระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสมสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ($\bar{X}=4.71$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ($\bar{X}=4.18$) อยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดโครงการ ($\bar{X}=4.76$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับความเป็นเลิศด้านดนตรี ที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X}=4.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด และ มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=4.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ มีการใช้ทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์และคุ่มค่า ($\bar{X}=4.12$) อยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการ (Process) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีมีการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมตามตัวชี้วัดของโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ($\bar{X}=4.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ โครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี มีการจัดกิจกรรมและนำเสนอได้น่าสนใจ ($\bar{X}=4.59$) อยู่ในระดับมากที่สุด และโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี และโรงเรียนมีการจัดรวบรวมหลักฐานการรายงานผล การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.53$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.12$) อยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต (Product) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินสูงสุด 3 อันดับแรก คือ นักเรียนมีความเข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจได้อย่างง่ายดาย ($\bar{X}=4.60$) อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรี มีความชื่นชอบและเห็นคุณค่าของการเรียนดนตรี ($\bar{X}=4.59$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีความพร้อมในการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องดนตรีสำหรับพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ($\bar{X}=4.19$) อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี สำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ด้านบริบทและด้านปัจจัย แยกอภิปรายผลดังนี้

ด้านบริบท (Context) ภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสืบเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการดำเนินงานตามแผนงานตามแผนโครงการอย่างเป็นระบบ ตลอดจนได้มีการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่นักเรียนที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและการดำเนินงานตามโครงการเป็นอย่างดี อีกทั้งโรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่นักเรียนตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการจัดทำโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความเป็นไปได้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่ นักเรียนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศราวุธ ธนาคำ ที่ได้ทำการศึกษการประเมินโครงการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง โรงเรียนบ้านนางแลใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการวิจัย พบว่า การประเมินโครงการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง โรงเรียนบ้านนางแลใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1) ด้านสภาวะแวดล้อม สภาพการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมืองของโรงเรียน บ้านนางแลใน อยู่ในระดับปานกลาง และมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นมี 3 ข้อ คือ ระบบ การกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลกิจกรรมวง ดนตรีพื้นเมือง การแต่งตั้ง คณะกรรมการ บริการกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงการพัฒนาการดำเนินงาน กิจกรรมวง ดนตรีพื้นเมืองของโรงเรียนบ้านนางแลใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย โรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการ กระบวนการในการดำเนินงาน ระหว่างดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ด้านผลผลิต ผลผลิตของโครงการทำให้อาจารย์องค์ประกอบในการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง คือ ครูผู้สอนและนักเรียนมีความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง และกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง

ได้รับรางวัล และจำนวนครั้งในการแสดงในงานต่าง ๆ ของชุมชน บรรลุเป้าหมายของโครงการ (ศราวุธ ธนาคำ, 2565) และสอดคล้องกับ ฌภัทร เพื่อวุฒิ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการของนักเรียนและครูต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาดนตรี กลุ่มสาระศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรุงเทพมหานครเขตภาษีเจริญ ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตรต้องการให้มีเนื้อหาสาระของวิชาดนตรี มีรายละเอียดเพียงพอ สามารถเข้าใจง่ายด้านกิจกรรมการเรียนการสอนต้องการให้วิชาดนตรี มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจากง่ายไปหายาก ด้านสภาพแวดล้อม สื่อ อุปกรณ์ ต้องการให้ห้องดนตรีมีแสงสว่างเพียงพอ ด้านการวัดและประเมินผล ต้องการให้มีการสอบโดยใช้ข้อสอบที่เหมาะสมกับระดับชั้น 2) นักเรียนที่มีอายุและระดับชั้นแตกต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) ความต้องการ การจัดการเรียนการสอนของครูวิชาดนตรีพบว่า ด้านหลักสูตรต้องปรับเนื้อหาบางส่วน โดยคำนึงถึงพื้นฐานของเด็กที่มีความแตกต่างกัน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนนั้นทำได้เฉพาะเด็กในกลุ่มที่มีพื้นฐานดนตรีอยู่แล้ว ด้านสภาพแวดล้อมสื่อ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ ขาด ด้านการวัดและประเมินผล วัดแบบปฏิบัติทักษะดนตรีจะสามารถวัดพัฒนาการของเด็กได้ชัดเจน ปัญหาพบว่า ขาดแคลนครูดนตรี ข้อเสนอแนะ ต้องการให้มีการจัดอบรมดนตรี (ฌภัทร เพื่อวุฒิ, 2561)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนวางแผนการดำเนินงานตาม โครงการอย่างชัดเจน มีกิจกรรมในโครงการที่เหมาะสม ผู้บริหารและครูมีความพร้อม มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี อีกทั้งโครงการนี้เป็นโครงการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ จึงได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี ตลอดจนสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนที่ได้ระบุไว้ โรงเรียนดำเนินการระดมความคิดเห็นประชุมร่วมวางแผน จัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้ สอดคล้องและพอเพียงกับกิจกรรม จัดหาแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ หลากหลายและสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มพูนมากขึ้นและสามารถวางแผนวิเคราะห์ นักเรียนและสังเคราะห์การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพของนักเรียน นอกจากนี้กิจกรรมยังมีความเป็นไปได้และปฏิบัติได้จริง ช่วงเวลาและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รวมทั้งครูมีประสบการณ์ มีความรู้ ความสามารถและความตั้งใจจริงในการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่ นักเรียน อีกทั้งผู้บริหารและคณะครูก็การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ปัจจัยด้านผู้บริหารและครูมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนในด้านการจัดสรรงบประมาณเนื่องด้วยมีอย่างจำกัด อีกทั้งการสนับสนุนงบประมาณจากเครือข่าย

มีน้อย ในปีการศึกษา 2565 เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ได้นำงบประมาณไปใช้ในการควบคุมตาม มาตรการ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรค Co-vid 2019 รวมถึงโรงเรียนได้จัดเตรียม เอกสาร ใบงาน วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ให้เพียงพอแก่นักเรียน และเหมาะสมกับกิจกรรม จึงทำให้ผลการประเมินภาพรวม ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ว่องวาณิช ที่ได้กล่าวว่า การประเมินเป็นศาสตร์ที่ช่วยให้เกิด การวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้เกิดการปรับปรุงบริการลูกค้า (นักเรียน) ทั้งนี้เพราะ การประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการข้อมูลใดหรือปัจจัยเป็นปัญหาจะ ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้จริงหรือใช้ในการปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสมคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสม เพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมากเกินไปจะได้รับการตัดทอนและ ทรัพยากรใดที่ขาดแคลนจะได้รับการจัดหาเพิ่มเติม การประเมิน โครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การ ใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ จิตแมน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินในด้านบริบท (Context) ของโครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินในด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินในด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและ นักเรียนระหว่างการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินในด้าน ผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและนักเรียนหลังดำเนินโครงการอยู่ ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผนและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษาต่อไป (มานพ จิตแมน, 2565)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการพัฒนา ศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดย ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model

ด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจาก ที่โรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินทุกกิจกรรมอย่างเป็นระบบตามหลักการของวงจร คุณภาพ ตลอดจนมีการวางแผน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับ กิจกรรม การจัด กิจกรรม มีกระบวนการดำเนินตามกิจกรรมทั้งในหลักสูตรเสริม หลักสูตรหลัก และบูรณาการในกลุ่มสาระเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวทาง พระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้ และหากมีปัญหาอุปสรรคก็จะมีระบบการระดมความ คิดเห็นทุกภาคส่วน ในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ

ได้กำหนดเป้าหมาย แนวทางกระบวนการและการดำเนินงานพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ โดยความร่วมมือของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานในลักษณะทีมงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผลอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ตามกระบวนการและรูปแบบกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนมีความน่าสนใจ จะเห็นได้จากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการมีความหลากหลาย ช่วยกระตุ้นความสนใจ ได้รับความสนใจจากนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม อย่างไรก็ตามหากขณะดำเนินงานตามโครงการ พบว่า มีปัญหาข้อบกพร่อง ครูที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมก็จะมีวางแผนการปรับกิจกรรม โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของการดำเนินการปีการศึกษาที่ผ่านมา และระดมความคิดเห็นร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของบางกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่แก่นักเรียนอย่างจริงจัง อีกทั้งโรงเรียนมีการประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ได้มีการสานต่อกิจกรรมและร่วมประเมินผลการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่แก่นักเรียน ในขณะที่อยู่ที่บ้านให้เกิดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ และครูผู้รับผิดชอบโครงการได้มีการพัฒนาตนเอง ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับโครงการให้ตรงตามความสนใจ ความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน สามารถซักถาม และมีความสุขในการเรียนรู้ อีกทั้งครูยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอแนะแนวทางวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการบริหารและการจัดการศึกษาหรือการแปรสภาพปัจจัยป้อนเข้าให้เป็นผลผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ งามอาจวานิชย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา ผลของการศึกษา พบว่า 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้และพัฒนามากกว่าการสรุปผล 2) การเรียนการสอนในระดับชั้นอุดมศึกษา ควรพัฒนาทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะรอบด้านในการต่อยอดเป็นวิชาชีพได้ในอนาคต 3) การวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีในระดับอุดมศึกษา ควรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอนและขั้นตอนการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งกับผู้สอนและผู้เรียน และ 4) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมจากการใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน โดยการบูรณาการทักษะทางดนตรีและความรู้เข้าด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนวิชาดนตรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป (น้ำทิพย์ งามอาจวานิชย์, 2564) อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชระ ภูติวงษ์ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรดนตรี สู่ความเป็นเลิศของนักเรียนโรงเรียนพัชระมิวสิคอะคาเดมี ศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยใช้

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารหลักสูตร ดนตรี สู่ความเป็นเลิศ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีลักษณะเป็น วงจร 2 รอบ รวม 10 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการ (preparation) 2) การวางแผน (Planning) 3) การปฏิบัติ (Acting) 4) การสังเกต (Observing) 5) การสะท้อนผล (Reflecting) 6) การวางแผนใหม่ (Re-Planning) 7) การปฏิบัติใหม่ (Re-Acting) 8) การสังเกตผลใหม่ (Re-Observing) 9) การสะท้อนผลใหม่ (Re-Reflecting) 10) การสรุปผล (Conclusion) และการใช้บทบาท ของผู้วิจัยตามแนวทางการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้โรงเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน เกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดองค์ความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน และจากการประเมินผลที่เกิดขึ้นจาก การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรดนตรี สู่ความเป็นเลิศ พบว่าผู้เรียนมีการพัฒนาระดับ ความสามารถมีทักษะกล้าที่จะแสดงออก และกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (พัชระ ภูติ วณิชช์, 2563)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพ สู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ด้านผลผลิต (Product)

ด้านผลผลิต (Product) ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผลจากการ ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผลผลิต ได้ประเมินความเป็นจริงที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ พัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2562 ซึ่งผลการศึกษา พบว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการ ผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์โครงการที่ได้กำหนดไว้ และมีความเป็นจริงต่อการ ดำเนินงานพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียน ได้รับความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่ายร่วมจัดการศึกษาด้วยดีเสมอมา ตลอดจนโรงเรียนยัง ได้รับความไว้วางใจในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับของ โรงเรียนด้วยดีเสมอมา เช่น บ้าน ชุมชน วัด และหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้นักเรียนในโรงเรียน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการ และด้านการเสริมสร้างสุนทรียภาพ นักเรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ซึ่งสาเหตุ ดังกล่าวอาจทำให้การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัด พระมหาธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ สิทธิวรรณ บุญยะมาลิก ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญา ร่วมกับทฤษฎีของเดวิสเพื่อส่งเสริม ทักษะ ปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานสำหรับ

รูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาร่วมกับทฤษฎีของเดวิสเพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะปฏิบัติทางด้านดนตรี เน้นทักษะกระบวนการเรียนแบบร่วมมือการส่งเสริมความสามารถที่ได้จากกระบวนการคิด ปรับปรุงและประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ 2) รูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาร่วมกับทฤษฎีของเดวิสเพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการแนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์กระบวนการเรียน การสอน และการวัดและประเมินผลโดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างความเข้าใจ 2) ลงมือกระทำ 3) นำไปใช้ 4) การประเมินผลและการส่งเสริม เมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/81.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาร่วมกับทฤษฎีของเดวิสเพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากการใช้รูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาร่วมกับทฤษฎีของเดวิสเพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สิทธิวรรณ บุญยะมาลิก, 2559) อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ จิตมั่น ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินในด้านบริบทของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินในด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูก่อนดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินในด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและนักเรียนระหว่างการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด และ ผลการประเมินในด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยครูและนักเรียนหลังดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป (มานพ จิตมั่น, 2565)

สรุป

การพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ได้มีการดำเนินงานตามแผนงานตามแผนโครงการอย่างเป็นระบบ มีการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงาน ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและการดำเนินงานตามโครงการเป็นอย่างดี อีกทั้งโรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี

ให้แก่นักเรียนตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการจัดทำโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความเป็นไปได้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีให้แก่ นักเรียน อย่างชัดเจน รวมถึงโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่ายร่วมจัดการศึกษา ด้วยดีเสมอมา ตลอดจนโรงเรียนยังได้รับความไว้วางใจในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับของโรงเรียนด้วยดีเสมอมา เช่น บ้าน ชุมชน วัด และหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้ นักเรียนในโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการ และด้านการ เสริมสร้างสุนทรียภาพ นักเรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ ด้านดนตรี เพื่อจะได้นำความเป็นเลิศที่ได้รับไปต่อยอดและพัฒนาตนเองได้ในอนาคตอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

ผู้บริหาร คณะครูควรนำผลการประเมินฯ ที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไขด้านต่าง ๆ ที่ค้นพบ โดยส่งเสริมกิจกรรมที่โรงเรียนสามารถทำได้ดีให้ดียิ่งขึ้นไป และปรับปรุงกิจกรรมที่ พบว่า มีผลการประเมินในระดับต่ำให้มีผลการประเมินสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยแยกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะผู้จัดทำโครงการควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี เพื่อให้สอดคล้อง ตรงตามความต้องการของทุกฝ่าย ภายใต้บริบทของโรงเรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะผู้จัดทำโครงการควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ร่วมกันหารือ เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรที่ได้รับสนับสนุนจากหลายภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์และ คุ่มค่ามากที่สุด

3. ด้านกระบวนการ (Process) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะผู้จัดทำโครงการควรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของทุกฝ่าย ตลอดจนควรดำเนินการบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

4. ด้านผลผลิต (Product) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ในการจัดกิจกรรม ตามโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของนักเรียน ภายใต้ความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้นักเรียนได้รับความรู้ มีทักษะและทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมในโครงการ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียน

ได้นำความรู้และทักษะความเป็นเลิศด้านดนตรี ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำการณศึกษาศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรีในโรงเรียนที่ดำเนินงานโครงการพัฒนา ศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ได้แนวทางในการดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2. ควรมีการประเมินโครงการทุกโครงการที่โรงเรียนดำเนินการทั้งที่เป็นโครงการย่อย ระดับกลุ่มงานและระดับองค์กร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

3. ควรมีการวิจัยเพื่อประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศด้านดนตรี ในระดับที่สูงขึ้น เช่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จินตมาตร์ มีอาษา. (2560). แนวทางการวัดและประเมินผลวิชาทักษะปฏิบัติแซ็กโซโฟน คลาสสิก ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ดนตรีศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณภัทร เพ็องวุฒิ. (2561). ความต้องการของนักเรียนและครูต่อการจัดการเรียนการสอน วิชา ดนตรี กลุ่มสาระศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรุงเทพมหานครเขต ภาษีเจริญ. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 22(2), 25-39.
- น้ำทิพย์ งามอาจาวณิชย์. (2564). การประเมินทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา. วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23(4), 434-447.
- นือร เตรตันชัย. (2562). การศึกษาการสอนโสตทักษะตามแนวสุดา พนมยงค์. วารสาร มนุษยศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 26(1), 315-345.
- พัชระ ภูติวณิชย์. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรดนตรี สู่ความเป็นเลิศของ นักเรียน โรงเรียนพัชระมิวสิค อะคาเดมี ศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารดนตรีและการแสดง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(2), 52-64.
- มนัสพงษ์ ภูบาลชื่น. (2557). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสานชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวความคิดของโซลตัน โคดาเย. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

- มานพ จิตแมน. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. วารสารวิจัยเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ สถาบันวิจัยพัฒนาและสาธิตการศึกษา, 5(2), 19 -34.
- โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ ปีการศึกษา 2565. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ.
- ศราวุธ ธนาคำ. (2565). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีพื้นเมือง โรงเรียนบ้านนางแลใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 9(1), 418-429.
- สิทธิวรรณ บุญยะมาลิก. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญา ร่วมกับทฤษฎีของเดวีส์เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1(1), 13-23.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stufflebeam, D.L. and Shinkfield, A.J. (2007). Evaluation Theory, Models and Applications. San Francisco. CA: John Wiley and Sons, Inc.

